

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/163/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5314200540
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Potocký
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5314200540.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa: J. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom X. nad X. XXXX, zastúpeného splnomocneným zástupcom L&B Legal Services, s. r. o., so sídlom Námestie A. Hlinku 36/9, Považská Bystrica, IČO: 47 253 495, proti odporkyni: KOOPERATIVA poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, Bratislava, IČO: 00 585 441, o zaplatenie 671,99 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 4C/12/2014-44 zo dňa 10. júla 2014, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým návrh zamietol a vo výroku o trovách konania zrušuje a vec vracia okresnému súdu na ďalšie konanie.

Výroku rozsudku okresného súdu, ktorým navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za návrh sa nedotýka.

odôvodnenie:

Okresný súd Čadca rozsudkom č. k. 4C/12/2014-44 zo dňa 10.07.2014 návrh zamietol, odporkyni náhradu trov konania nepriznal a navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť Slovenskej republike na účet Okresného súdu Čadca titulom súdneho poplatku za návrh sumu 40,- eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V odôvodnení uviedol, že navrhovateľ sa návrhom doručeným dňa 20.01.2014 domáhal voči odporkyni zaplatenia sumy 671,99 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 22.02.2012 do zaplatenia titulom náhrady škody a náhrady trov konania. Návrh skutkovo vymedzil tým, že v dôsledku vymrštenia kameňa od motorového vozidla zn. IVECO, typ 35C13, EČV: CA556BY, ktoré viedla Y. X., a ktoré bolo poistené u odporkyne, došlo k rozbitiu skla na jeho motorovom vozidle zn. SEAT Alhambra, EČV: CA493BV, pričom ide o škodu spôsobenú osobitnou povahou prevádzky.

Citujúc ust. § 427 ods. 1, § 428 Občianskeho zákonníka súd návrh navrhovateľa zamietol, konštatujúc, že v konaní nebolo preukázané porušenie povinnosti vodičky. Nebolo preukázané, že mala znečistené pneumatiky, resp. že jazdila neprimeranou rýchlosťou. Takéto závery nevyplývajú ani z nahlásenej škodovej udalosti, ani z iných dôkazov. Tým nebola splnená prvá podmienka vzniku zodpovednosti za škodu. Škoda v konaní bola preukázaná, pretože navrhovateľ mal objektívne rozbité sklo, ktoré bolo opravené a výška vzniknutej škody nebola rozporovaná. V konaní však nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi porušením povinnosti a vzniknutou škodou. Vymrštenie kameňa ležiaceho na vozovke nie je okolnosťou, ktorá má pôvod v prevádzke, je len sprostredkovaným následkom. Preto v tomto prípade prichádza do úvahy exkulpácia, vyvinenie sa vodičky, ktorá škodu údajne spôsobila, a teda i vyvinenie sa odporkyne, u ktorej je vodička poistená. Vymršteniu kameňa nebolo možné predísť a jeho vymrštenie nespôsobila vodička.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) a odporkyni ako úspešnej účastníčke konania, ktorej by inak patrila náhrada trov konania, náhradu trov nepriznal, nakoľko odporkyňa si trovy konania návrhom podľa § 151 ods. 1 O. s. p. neuplatnila.

Okresný súd zároveň podľa § 5 ods. 1 písm. a/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za návrh, ktorá povinnosť mu vznikla podaním návrhu na začatie konania, a to vo výške 40,- eur.

Proti tomuto rozsudku, čo do výroku, ktorým súd návrh zamietol, podal navrhovateľ prostredníctvom splnomocneného zástupcu odvolanie, ktorým sa domáhal zmeny napadnutého rozsudku spočívajúcej vo vyhovení jeho návrhu v celom rozsahu.

V odôvodnení uviedol, že okresný súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, čo v konečnom dôsledku viedlo aj k nesprávnemu rozhodnutiu vo veci samej.

Je presvedčený, že v danom prípade priama príčinná súvislosť medzi deklarovanou príčinou (odskočenie kameňa od kolies auta idúceho pred poškodeným vozidlom) a vzniknutou škodou na čelnom skle jeho vozidla nespochybniteľne preukázaná bola. Z vykonaných dôkazov je nesporné, že v čase vzniku poistnej udalosti sa na danom mieste nenachádzala žiadna iná osoba, ani žiadne iné motorové vozidlo, či iný element, ktorý by mohol spôsobiť poškodenie čelného skla na jeho motorovom vozidle. Odporkyňa v priebehu prvostupňového konania neoznačila a ani teoreticky neopísala akým iným spôsobom by ku vzniku škody na jeho čelnom skle mohlo dôjsť a nepredložila o tom žiaden dôkaz. Sústredila sa iba na spochybnenie dôkazov ním predložených. Je nesporné, že jedinou príčinou poškodenia čelného skla na jeho motorovom vozidle je vymrštenie kameňa od kolesa pred ním idúceho motorového vozidla, čím je nesporne preukázaný kauzálny nexus medzi príčinou a vznikom samotnej škody.

Namietal tiež záver súdu, že vymrštenie kameňa ležiaceho na vozovke nie je okolnosťou, ktorá má pôvod v prevádzke. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Okresného súdu Žilina sp. zn. 17C/51/2013 zo dňa 13.05.2013 a 13C/381/2012 zo dňa 23.04.2013, ktoré boli potvrdené odvolacím súdom. Poukázal na to, že okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke, sú také okolnosti, ktoré v širšom zmysle súvisia s organizáciou, riadením a uskutočňovaním prevádzky. Prvostupňový súd ponechal bez povšimnutia stanovisko Útvaru dohľadu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska zo dňa 16.07.2013, v ktorom sa konštatuje, že v prípade škody na čelnom skle, je vymrštenie kameňa spod kolies iného motorového vozidla okolnosť, ktorá má pôvod v prevádzke.

Je presvedčený, že napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pričom samotná argumentácia súdu je v zjavnom rozpore s doteraz ustálenou rozhodovacou praxou súdu v obdobných veciach, pričom súd tento odklon nijako neodôvodnil.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadrila.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 O. s. p.), pričom podanie opravného prostriedku nie je vylúčené ust. § 202 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O. s. p.) a rozsudok okresného súdu podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. zrušil a podľa § 221 ods. 2 O. s. p. vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie, majúc za to, že odvolanie navrhovateľa, pokiaľ tento namietal nesprávne právne posúdenie veci, je dôvodné.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (obdobne rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 M Cdo 4/2009).

V preskúmvanej veci mal odvolací súd z obsahu spisu prvostupňového súdu preukázané, že navrhovateľ sa voči odporkyňi domáhal zaplata sumy 671,99 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 22.02.2012 do zaplata titulom náhrady škody na jeho motorovom vozidle, ku ktorej došlo na tom skutkovom základe, že dňa 05.01.2012 o 09:30 hod. Y. X. na motorovom vozidle IVECO, typ 35C13, EČV: CA 556BY, ktorého je vlastníčku a ktoré je povinne zmluvne poistené u odporkyne, prešla cez kamene, ktoré sa vplyvom rýchlosti vozidla odrazili od vozovky a rozbili čelné sklo na jeho za ňou idúcom motorovom vozidle. Navrhovateľovi tak bola spôsobená škoda vo výške 671,99 eur a predstavuje náklady, ktoré musel vynaložiť na navrátenie stavu vozidla do stavu pred škodovou udalosťou. Nakoľko ide o škodovú udalosť, ktorá je krytá povinným zmluvným poistením v súlade s

ust. § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, navrhovateľ svoj nárok uplatnil priamo voči odporkyni ako poisťiteľovi.

Okresný súd na danú vec síce správne aplikoval ust. § 427 ods. 1 a nasl. Občianskeho zákonníka, avšak tento nesprávne interpretoval.

Podľa § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

Podľa § 428 Občianskeho zákonníka svojej zodpovednosti sa nemôže prevádzateľ zbaviť, ak bola škoda spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke. Inak sa zodpovednosti zbaví, len ak preukáže, že sa škode nemohlo zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno požadovať.

V prípade ust. § 427 Občianskeho zákonníka nejde o zodpovednosť za zavinenie, ale osobitný druh zodpovednosti, ktorá spočíva na princípe objektívnej zodpovednosti. Základom tejto objektívnej zodpovednosti je škoda vyvolaná osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku, teda osobitná, kvalifikovaná udalosť, nie zavinené porušenie povinnosti prevádzateľa. To znamená, že predpokladmi vzniku tejto zodpovednosti sú škoda, osobitná povaha danej prevádzky a príčinná súvislosť medzi nimi. Základným predpokladom zodpovednosti za prevádzku dopravných prostriedkov je škodná udalosť vyvolaná osobitnou povahou konkrétneho typu prevádzky dopravného prostriedku. Takouto udalosťou sa rozumie každá okolnosť prevádzky dopravného prostriedku, ktorá je vzhľadom ku svojmu zvýšenému nebezpečenstvu pôsobenia objektívne spôsobilá vyvolať škodu (napr. rýchlosť dopravného prostriedku, vykoľajenie a pod.). Osobitná povaha prevádzky je daná charakteristickými vlastnosťami určitého druhu dopravy, či dopravných prostriedkov a jeho prejavmi navonok. Vždy musí ísť o škodu vyvolanú osobitnou povahou prevádzky, teda určitou okolnosťou, ktorá je vlastná práve prevádzkou dopravného prostriedku a ktorá je objektívne spôsobilá vyvolať škodu.

Možnosť zbaviť sa zodpovednosti za škodu, ktorá by bola vyvolaná osobitnou povahou prevádzky upravuje ust. § 428 Občianskeho zákonníka. Zbavenie sa objektívnej zodpovednosti prevádzateľa však prichádza do úvahy len vtedy, ak škode nebolo možné zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré mohlo byť vynaložené, ktorú skutočnosť musí prevádzateľ preukázať. K úplnému zbaveniu sa zodpovednosti však môže dôjsť len za situácie, že konkrétne okolnosti, ktorými bola škoda spôsobená, nemajú v tejto prevádzke svoj pôvod.

Okolnosti, ktoré majú pôvod v prevádzke zákon nedefinuje, ide však nesporne o okolnosti, ktoré súvisia s organizáciou, riadením a uskutočňovaním prevádzky a sú v príčinnej súvislosti so škodou. Pôsobenie prevádzky na okolie či dovnútra, je pôsobením takým spôsobom, ktorý je prejavom typických vlastností prevádzky. Ich súčasťou je určitá nebezpečnosť vzhľadom na rýchlosť, silu a podobne, náročnosť na ovládanie a technickú zložitosť, čo všetko môže potenciálne vyvolať nepriaznivý škodlivý následok. Vymrštenie kameňa na ceste spod kolies idúceho motorového vozidla a v tej súvislosti následne vzniknutá škoda na inom vozidle je nepochybne takou okolnosťou, ktorá má pôvod v prevádzke vozidla, a preto podľa ust. § 428 Občianskeho zákonníka neprichádza do úvahy liberácia. Z ustálenej judikatúry vyplýva, že motorové vozidlo je v prevádzke, keď sa pohybuje, pričom bez pohybu motorového vozidla by k vymršteniu kamienka a následne k vzniku škody na inom vozidle nedošlo, keď vymrštenie kamienka priamo súvisí aj s rýchlosťou motorového vozidla. K vymršteniu kamienka teda došlo v priamej súvislosti s prevádzkou motorového vozidla, t.j. s jeho činnosťou a pohybom, a teda ide o okolnosť majúcu pôvod v prevádzke. Samotnú otázku, či vymrštenie kameňa má, resp. nemá pôvod v osobitnej povahe prevádzky pritom vyriešila judikatúra už v minulosti v súvislosti s ustanovením § 431 Občianskeho zákonníka (R 3/1984), keď vymrštenie kameňa považovala za stret dvoch prevádzok. Uvedený záver vyplýva i z aktuálneho stanoviska Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Cpj 5/2014 zo dňa 03.06.2014, podľa ktorého aj škoda spôsobená na čelnom skle motorového vozidla kameňom alebo iným predmetom vymršteným kolesom iného motorového vozidla je škodou, ktorá bola spôsobená okolnosťou majúcou pôvod v prevádzke; zodpovednosti za túto škodu sa podľa § 428 veta prvá Občianskeho zákonníka nemožno zbaviť.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. v napadnutom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V ďalšom

konaní bude úlohou okresného súdu po starostlivom prihliadnutí na všetky skutočnosti, ktoré vyšli v konaní najavo, opätovne vyhodnotiť dokazovanie, prípadne dokazovanie doplniť (najmä v súvislosti s uplatneným úrokom z omeškania) na základe návrhov účastníkov konania, posúdiť dôvodnosť návrhovateľom uplatneného nároku, ako aj obranu odporkyne a rešpektujúc vyššie uvedené kritériá výkladu aplikovaných ustanovení Občianskeho zákonníka vo veci opätovne rozhodnúť, zväziac, či v danom prípade neprichádza do úvahy i aplikácia ust. § 431 Občianskeho zákonníka.

Keďže odvolací súd zrušil rozhodnutie okresného súdu a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie, s poukazom na ust. § 224 ods. 3 O. s. p. zrušil i výrok o trovách konania. V novom rozhodnutí preto okresný súd opätovne rozhodne aj o trovách účastníkov konania, vrátane trov odvolacieho konania.

Výroku, ktorým súd navrhovateľovi uložil zaplatiť súdny poplatok za návrh, sa odvolací súd nedotkol, keďže tento nebol odvolaním navrhovateľa napadnutý. I keď navrhovateľ odvolanie označil ako „Odvolanie proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 4C/12/2014-44 zo dňa 10.07.2014“, z obsahu odvolania, vzhľadom na citáciu výroku, proti ktorému navrhovateľ podal odvolanie, vyplýva, že odvolanie navrhovateľa smerovalo len proti výroku, ktorým súd jeho návrh zamietol, od ktorého výroku zároveň závisí výrok o náhrade trov konania. Z odvolania nevyplýva, že by toto smerovalo aj proti výroku o povinnosti zaplatiť súdny poplatok za návrh, ktorá povinnosť vznikla navrhovateľovi podaním návrhu. V danom prípade nejde zároveň o výrok závislý od rozhodnutia vo veci samej. Vzhľadom na uvedené súd odvolanie navrhovateľa, vychádzajúc aj z ust. § 41 ods. 2 O. s. p., považoval za odvolanie podané len čo do výroku o zamietnutí návrhu navrhovateľa a od neho závisiaceho výroku o trovách konania. Uvedenému záveru nakoniec svedčí i skutočnosť, že navrhovateľ ešte pred podaním samotného odvolania súdny poplatok za návrh v zmysle uloženej povinnosti i uhradil.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.